

Megvételre keresünk új vagy használt víz alatti működő buyárszűrőt, bármilyen rendszerűt 2-6 lóerőig, 380 Voltos, három fázisú motorral, vízemelő magasság kb. 40-60 m, 50-150 l/perc teljesítménnyel, nagyobb gazdaságunk részére. Ajánlatokat kérünk a Fejérmegyei Cukorgyár Rt., Ercsi m. kir. postahivatalok címre küldeni. 13161

Legolcsóbb a motorüzem. Alakított malmában garanciával megvételre alsóvízű fagaszmerőgépet kétaknára, 30%-kal kevesebb fogyasztással, 15%-kal több kőrel. Nincs hűtő, nincs kátrány. Nyerszilajmókat átalakított, javított, üzembehelyezték óra- és napibért. — Bukovits, Budapest, Wahrmann-utca 9. Váci-útnál. 2065

Elektromotorok dinamók nagy választékban, tekercselés, szerelés, cseréletek, Rymorz, Budapest (Váci-út 50.) 2085

Malomszerelést, megújított gépek szakaszerű szerelését vállalja. Bogvó Ferenc, Vecsés. 13160

Traktor- autómotorhengercsiszolókat, főemelőgépeket, Hákélt dugattyúgyűrűk gyártását. Dugattyúk, dugattyúcsapcszek, szelepek, hengerfejek, hengervehéltek, az összes használatos traktormarkákhoz. Gőzgéphengerek fűrésze, Cséplőgépekhez szalma- és törékítőtengelyek. Motorfőtengelyek. — Dobos Pál gépműhely, Budapest (VI., Teve-utca 33.) 2034

Keresek megvételre 1 drb. 335 cm hosszú 110 mm átméretű, 1 drb. 420 cm hosszú 75 mm átméretű, 1 db 400 cm hosszú 80 mm átméretű transzmissió tengelyt és 1 drb. 155-158 cm -ig átméretű ellenkerék 110 mm furat és 70 mm vályat átmérettel. Ajánlatokat Első Vecsési Gőzmalom, Fazekas József címre kérek. 13159

Öskeresztény molnármester, ki iparigazolással rendelkezők, malomvételhez vagy bérlethez bejárásulna. Kisebbségi malom 5-járatig bérbe venne. Ajánlatokat „Malombérlés 13158” jellegre kiadói hivatal továbbítja. 13158

3-5 vagónos modern malomkeresek bérbe vagy megvételre. Ajánlatokat „Tökecsés 13155” jellegre a kiadói hivatalba. 13155

Eladók 10, 16, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 75, 80, 130 HP stabil szivógázmotorok. Berger József malomépítő, Győr, Szent István-út 33. 8879

11 drb. jó állapotban lévő felvonó fej és láb, 1 drb. 42-es kőkerék eladó. Varga Imre, Debrecen, Pest-út 55. 13132

Keresünk megvételre 1/2-1 kiv-ig dinamó 110-220 Voltos áramjelöléssel. Sándor Testvérek, Kolontár, u. p. Devecser. 13172

35 lóerős Martos- és Herzgyártmányú felvonó szivógázmotor villanyra való átberendezés eladó. Ugyanott 1 drb. 230 Volt 65 amper 15 Kw. 1450 fordulatu egyenáramú dinamó, mely 20 lovas egyenáramú motorok is használható, szintén eladó. Gépgyűjtemény kizárva, csak komoly készpénzvevőkkel tárgyal. Cságyó-malom, Zala-szentiván. 13166

Használt malmi gépek, gazdaságos gyártmányú mankós szikszita, tarár, Graepel kefép, Concordia hámozógép, Record dírcse kiörögép, két- és négyhengeres zúzógép, 10 kg-os automata mérleg, továbbított csiga, 38 colos darazsak, osztópos szájvezető. — Molnárpók, textilszilik, villamint Ganzgyártmányú II/II. T. 30/60 jelű hengerek eladók. — Műszaki Társaság, Debrecen. Telefon 24-45. 13167

Bérelnek, vennék 6-12 járatú malmot csúvármentes vidéken. Szabó Zoltán, Füzesahony. 13168

Eladó 2 darab 25/100 és 1 darab 25/125 dupla Ganz-hengerek, 1 pár 48-as eredeti francia kőjárát összes tartozékaival, 140 tömlő porszűrőgép, kölesztályos lisztkeverőgép összes tartozékával, önműködő zsákrázó készlettel, 2 darab 18 méteres kőfűtő felvonó, széles hevederekkel, 2,5 méteres porfelhárító bevonattal és előtérrel, 2000 literes dupla felhárító készlettel, csigák és szelések. Malomtulajdonos, Debrecen, Rákóczi-utca 18. 13176

Eladó 42 colos darazsak járat komplett. Egyetemes tisztító berendezés. Üzemben megtekinthető. István-malom, Dunaföldvár. 13169

Kendertörőt keresek megvételre vagy hengerrel. Rakocsi bérmalom, Rakaca. 13171

Eladó 290/100 modern kapcsolós szimpla sima hengerek kétféle, alsó-meghajtású szikszita, egy szimpla darazsak. A gépek mind a legmodernebb kiadásúak. Cim: Václav László molnár, Szászudvarnok, u. p. Torna. Választásra válasszók. 13183

Eredeti Oroszlán - védjegyű szitáselemek Roseth Györgynél, Budapest (V., Katona József-utca 27.) 2000/1

Eladó Rekord kiörögép, lánycsiga felbonnógépek, új Rekord napraforgóhajtógépek végig golyócsapcsapakkal legmodernebb kivitelben 4 mázas óránkénti teljesítménnyel, Graepel-féle dupla Reform darazsak, 1500 mm-től 2200 mm átméretig szikszitek. Ezek raktárról azonnal szállíthatók. Cim: László Miklós, Budapest, Nagyvárdi Szabó-utca 33. 2733/4

6-8-járatú malmot keresek bérbe, víz- vagy villanyerővel, lehet elhanyagolható is. Cim: Roóth Gusztáv, Domony, Pest megye. 13154

Keresünk malomunk részére 1 darab kb. 250 HP-s stabil, prima állapotban lévő gőzgépet megfelelő és jó állapotban lévő kazánnal, esetleg kb. 300 HP-s teljesen prima állapotban lévő szivógázmotort. Válasz esetén részletes műszaki leírást kérünk. Gyöngyösvédeli Gőzmalom Rt., Gyöngyös. 12921

Hengerek fogaskerekek gyártmányú és méretű hengerek, Ewart-lánc, filter vasrészek, kővasrészek, malomkövek, malomgép és közlőalkatrészek, felvonógépek és azok alkatrészei és az összes malomszükséglet. Cikkek beszeresethetők: Horváth Pálné, Geiger Janka műszaki cégénél, Budapest, XIII., Úteg-utca 9. Telefon: 293-624. 2037

Bérbeadó betegség miatt jóformájú szivógázmotoros malom. Erdéklődni március 10-ig lehet, egyelőre csak levélben, ígátlan biztosíték megjelölésével. Vargha Béla, Kurd, Tolna megye. 13178

60 HP Schlick-Nikolsongyártmányú, fatüzelésű szivógázmotor, kintőn karban eladó. — Erdéklődni: Kun Lajos-gyár, Miskolc. 12562

Keresek megvételre egy 300/600, vagy egy 300/800 hengerezéket. Eladó egy 11 és egy 3/8-as hengerezék, az utóbbit javított igényel. — Hegyi Zoltán, Diszel, Zala m. 13165

Figyelem! A hirdetését városszéli vízmalom bizonyos okok miatt április 2-án nem lesz bérbeadva. Remesch Lőrinc h. bíró, Városlód. 13193

Eladó 20 HP MAV szivógázmotor, üzemben megtekinthető. Ugyanott 540/60 lóerőnk vízáramoló tengelynek. Parrag-malom, Városlód. 13066

500 pengővel jutalmazom szerződéses aláírásokor, aki nekem 3-7-járatig vízi- vagy villanymeghajtású malmot szerez bérbe csúvármentes vidéken, bármikor átvehető. Egy évi bérösszeget óvadéknak, 1/4 évi bért előre fizetem. Orbán Béla molnármester, Farád, Sopron megye. 13184

Malombérlés keresek Dunántúlon 3-8-járatig, vagy társulniék jóformájú bérlethez iparrendelvényvel. — Ajánlatokat „Mestervizsgázott” szakember 13191” jellegre a kiadói hivatal továbbítja. 13191

Eladó Tompa községben 1 darab 13 HP 380X 220 50 periódusú villanymotor, 20 kakapácsos daráló szájjal, kapcsolóval, automatával együtt új állapotban. A motor Ganz-gyártmányú. Varga Gábor molnár, Tompa, Bács megye. 13144

Malombérlés keresek 6-7-járatú, vagy nagyobb malomhoz társulniék 45.000 pengővel. Ajánlatokat „Földmúr” jellegre kiadói hivatal továbbítja. 13189

MALOMCSÁKÁNYOK valamint egyéb kéziszerszámok

GERŐ SÁNDOR műszaki nagykereskedésben beszerezhetők

Budapest, IV., Ó-utca 21. Telefon: 315-172.

Vennék 22/65 vagy hasonló töretű vasszekerű nyesh engerezéket. Eladók 21 a töretű keltőszitva 22/65-ös szimpla sima faszekerűes hengerezékek, csere is lehetséges. Szikora és Denke Hengermalma, Dónásd. 13179

Mérlegek mázsák, újak és használtak eladása, vétele, cserélete, Kollár, Budapest, Péterffy. Sándor-utca 32. 11777

Vízimalmot keresek megvételre. Leginkább Veszprém megye területén. Ajánlatokat pontos leírással Csomay László eng. ing. közvetítőnek kérem küldeni. Veszprém, Miatyúk-utca 14. szám. 13181

Villanymotorok dinamók eladása, vétele, csere, gombolyítás és szakaszerű javítása: Szabados, Budapest, V., Váci-út 18. 2042

Megvételre keresünk új vagy használt víz alatt működő

BÜVÁRSZIVATTYÚT

bármilyen rendszerűt 2-6 lóerőig, 380 Voltos, három fázisú motorral, vízemelő magasság kb. 40-60 m, 50-150 l/perc teljesítménnyel, nagyobb gazdaságunk részére. — Ajánlatokat kérünk a **FEJÉRMEGYEI CUKORGYÁR RT.** ERCSI m. kir. postafelügyelőség címre küldeni.

Kb. 750 literes

zárt vastartály és két malomkő

eladó. Megtekinthető 9-16 óra között

BRÁDI ÁSVÁNYÖRLŐ
BUDAPEST, XIII., CSELE-UTCA 2/B
(Váci-út 166-nál)

Szivógázmotor

három hengeres álló, 1920-ban készült, 180-200 HP fatüzelésű generátorral, esetleg átszerelve és üzembe helyezve eladó. „Azonnal átvehető” jellegre.

Ha használt gépet akar venni, vagy feleslegessé vált gépet el akarja adni forduljon bizalommal

Kemény Manó

céghez,

Budapest, V., Akadémia-utca 21. szám

MESTERVIZSGÁRA — TOVÁBBKÉPZÉSRE

CSIZMAZIA-NÁDAS

A MALOMIPAR TECHNOLOGIÁJA

223 OLDAL — 180 ÁBRA

ÁRA FÜZVE 12.— P, KÖTVE 18.— P

K A P H A T Ó A

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

KIADÓHIVATALÁBAN: BPEST, V., KATONA J.-U. 14

Mentesítő határozat ellenében

gép-, gőzhenger- és motorolajat

azonnal szállítok

Kívánatra igénylő-ürlapot beküldöki

lfj. **MAGURANYI JENŐ**

TRAKTOLIN

olaj és vegyipari termékek

Budapest, VI., Andrássy-út 78. Tel.: 122-510

Az összes

Rendeletszerű

malmi könyvek

a legjobb kivitelben kiadói hivatalunkban

kapkátók

MÁRTA SZABADONLENGŐ SIKSZITAHAJTÓ

Rászerezhető bármely kétszekerűes szikszitára

RAKTARJELENTÉS

GYARILAG JAVITOTT, HASZNÁLT MALOMGEPEKRŐL:

Ganz-féle vas- és faszekerűes dupla és szimpla hengerezékek EMAG, Seck, MIAG, kétszekerűes ikersziksziták, új Márta meghajtóművel

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. részes kivitelben, különféle nagyságokban

EMAG, Seck, szimpla-dupla detasörök Radiál sziták, szimpla és dupla kivitelben, centrifugál sziták Rázó- és osztályozó sziták, kisebb-nagyobb kivitelben

Tararok, kisebb-nagyobb méretben

Triórok, csigatriórok

Besser, Graepel és német gyártmányú 2-es és 3-as számú gabonahámogépek

EMAG önműködő nedvestítőgépek, légelzárók, mágnesek

Szállítható malomjártat paddal, kővasrészek, kődarúk

Reform daratisztító dupla és szimpla ventilátorral

Lisztkeverőgépek

Porszűrőgépek különféle nagyságban

KREISLER

MALOMBERENDEZŐ VÁLLALAT KFT.

BUDAPEST, XIII., FÓTHI-ÚT 34. TELEFONSZÁM: 291-691.

ALKATRÉSZEK

SZÍJTÁRCSÁK

FORD ÉS FORDSONHOZ

LEGOLCSÓBBAN

WITTENBERGERNÉL

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 66. SZÁM

TELEFONSZÁM: 115-459

Kendoff Antal

GÉPESZMÉRNÖK, MALOMIPARI SZAKÉRTŐ

Malomberendezési vállalata

BUDAPEST, XIII., LEHEL-U. 64

TELEFONSZÁM: 298-036, 131-850, 151-333

Azonnali eladásra kerülnek Szabadkán a felsőbácskai egyesült gőzmalmi rt. telepen: SECK-hámogépek, Reform daratisztító gépek, sziksziták, Monitor tararok, SERLEGFELVONÓK szállítócsigák, lisztkeverőgépek, Chronos mérlegek, hengerrovátkoló és csiszológép, Miág-gyártmányú gabonahámogép, stb.

Az összes malmi műszaki cikkek Használt és új malomgépek Malomipari vasöntvények

K A P H A T Ó K :

GRUBER ISTVÁN

MALOMÉPÍTŐ ÉS MŰSZAKI ÜZLET, SZENTENDRE

Városi iroda: Budapest, Váci-út 47/d. szám

A valódi svájci

SZITASELYEM

100 év óta legjobban bevált

A selyem méterenkint fenti védjeggyel van ellátva, mely védjegy garantiálja a legnagyobb tartósságot, szítáloképesseget és a nyílások egyenletességét.

Beszerezési források ügyében forduljon a következő címre:

SCHWEIZ. SEIDENGAFABRIK A. G.

THAL (Schweiz)

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA

BELFÖLDI ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGY ÉVRE: 30.— P. FELELVRE: 15.— P. NEGYEDEVRE: 7.50 P

Előfizetési díj vállalatok, társaságok és intézmények részére
egy évre 40.— pengő, fél évre 20.— pengő.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON

FŐSZERKESZTŐ:

DR. KARÁCSON JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14. TELEFON: 118-489

Magyar királyi postatakarékpénztári csekk száma: 11.450

Kishirdetések ára: egy szó egyszeri közlése 26 fillér, vastag betűkkel 52 fillér; állást keresők részére egy szó egyszeri közlése a kishirdetési rovathoz 13 fillér, vastag betűkkel 26 fillér.

A hirdetési díjak előre fizetendők

Nagyhirdetések ára: egy hatodhados 15 milliméter széles millimétersor egyszeri beiktatása 36 fillér, 75 milliméter széles egyszeri beiktatása 78 fillér. A hirdetések tartalmáért nem vállalunk felelősséget!

Oroszország malomipara és szakirodalmi

Irta: PERNYÉSZ DEZSŐ, malomipari szakértő.

Öszinte köszönetet mondok úgy a Magyar Molnárok Lapja szerkesztőségére — mint a magyar malomipar — nevében Kiss József tartalékos honvédőrmester úrnak, molnár kartársunknak azért az értékes és példásan kedves figyelemért, amelyet szakmája iránt tanúsított.

Nevezett kartársunk hadiszolgálatot teljesített az orosz harcmezőkön és a vízvivataros, dúló harcok idején sem feledkezett meg szakmájáról, leirhatatlan küzdelmei és viszontagságai között is hazajuttatott egy meglehetősen terjedelmes orosznyelvű, cirilbetűs szakkönyvet, melyet szaklapunk rendelkezésére bocsátott betekintés és kivonatolás céljából.

Szaklapunk szerkesztősége kitüntetett megbízásával, arra kért, tegyem a könyvet tanulmány tárgyává annak szakmai és műszaki értékét elfogulatlanul, legjobb tudásom szerint jellemezzem.

A könyv kemény vászonkötésű, igen jó papíron, tetszetős szép nyomású, izléses kivitelű, szerzője rövid előszóval ellátva bocsátja útjára művét.

A könyvnek komolyabb tanulmányozása után kitűnik, hogy kultúrájának alapja egyszerű — francia és svájci eredetű — másrészt német és angol, de sokat vett át a magyar rendszerekből is diagrammjaiknak vonalvezetése tanulsága szerint. Fényképek után készült kliséábrák, mintha híján volna, de annál több műszaki vázrajz, grafikon és őrleési diagramm teszi szemléltetővé és könnyen érthetővé. Hogy a könyv gyakorlati értékűvé válhasson számtalan sok táblázat és számítási művelési példa és meghatározott, levezethető képlet van jegezve, melyek mennyiségi és erőmértékek jól felhasználhatók. A rend kedvéért mégis tényként állapíthatom meg, hogy a könyv szelleme, mint fentebb is említettem, idegen eredetű, hiszen benne olyan jellegzetesség, mely kimondottan orosz eredetű volna. Az általános közismert német és magyar malomipari szakkönyvek jobban rendezettek. Nívósabbak.

A teljes könyv 6 főcsoportra van osztva, mely csoportok igen sok alcsoportot foglalnak magukba. A főcsoportok sorrendje a következők:

- I. Bevezető; ősmalom rendszerek ismertetése.
- II. Gabonatisztítás és gyommag ismertetés.
- III. Őrlőművek és malomgépek.
- IV. Szítalóművek (fajtázás).
- V. Parasztőrlés (simaőrlés).
- VI. Műőrlés (félmagas és magasőrlés).

I. Az őskori malomrendszereket a kéziszerzők számig visszamenőleg, tehát a kőkorszaktól kezdődően ismerteti a szerző, kezdi tehát a legkezdetlegesebbnél a kőmozsárral. A kőmozsarat követte sorrendben a kütágasszerűen működő mozsár rendszer, melyet azonban már nem kézierő, hanem megfelelő mennyiségű, alkalmas esésű víz mozzatott.

A mozsárszerű rendszert, mint szükséges rosszabb félredobták őseink és helyette a jobbnak vélt vízszintes helyzetű simatalpú kőlapokat alkalmazták. Sejtelmük nem esalt, mert a dörzsölő kőlapok, súrlódási effektusuk révén, tényleg célszerűbbeknek bizonyultak, mint a mozsárszerű ütással végzett zúzás, illetve őrlés. Az időktől fogva tehát a mindenkor szakemberek a súrlódási elveken működő rendszereket fejlesztették.

A hosszirányú mozzatással működtetett súrló, illetőleg dörzskövek után a kézierővel forgatható köralakú dörzs, illetőleg őrleőkövek következtek, melyeket különféle alakúakra formáltak, úgy külakajukat, mint talpukat azaz őrlefelületüket illetőleg. Voltak pogácsaszerűek és kónuszshüvelyű kúpok. Ezeknél a köveknél a felső, illetőleg a forgató rendszerint üregesen volt kimunkálva, így a garatot is képezte.

A kúpos rendszerű malomkő párokat végül oly nagyokra méretezték, hogy emberi erő helyett igavonó állatokat fogtak elébe. A kúpos rendszerű kőjáratozatok végül is mellőzték, mert az őrleményszemese nagyságát nem igen tud-

ták szabályozni, üzeme nehéz, teljesítménye pedig kevés volt. Végérvényesen reá tértek tehát a fekvő körendszere.

A kisebb, kézzel forgatható, fekvőrendszerű malomkőpárok kezelésénél szerzett gyakorlat alapján rájöttek elődeink arra, hogy, ha azokat nagyban készítik és úgy a forgó, mint az álló alsó kőnek a talpát megfelelően kimunkálják és állati erővel gyorsabban forgatják a teljesítmény lényegesen felemelkedik. Az őrleményszemese nagyságát is megtanulták szabályozni kezdetleges módon ékek segítségével.

Az állati erővel vontatott malomoknak többféle típusa alakult ki az időkben. Nevezetesen: taposómalmok, járgánymalmok és a többszörös fogaskerekpár áttételezésű szárazmalmok.

A technikai élet bár lassan, de akkor is fejlődött, gondolkodó elődeink tehát az emberi és állati erők helyett az elemi erőket a vizet és a szelet fogták igen ötleteszerűen igába.

A szélüzemű és vízüzemű malmok keletkezése nagy haladást jelentett különösen a különféle rendszerű vívizemek rohamos fejlődése. A szárnys rózsaaalakú, illetőleg a propeller rendszerű vízikerekkel változatos túntek fel előnyösen, melyek a mai modern vízturbinák alapját képezték. A szélmalomok pedig a minden irányban forgatható tető és meghajtómű rendszerűkkel váltak az akkori malomszakemberek örök dicsőségére.

Az orosz szakiró a gőz, motorikus és elektromos erőművek alkalmazhatóságát semilyen formában nem tárgyalja.

Az ősmalom rendszerek csoportjában szemléltetően felsorolja még a kőjáratozatokat, a modernebb fejlődését. A velük kapcsolatosan kifejlesztett különféle meghajtó mechanizmust és a kőjáratozattal kapcsolatosan alkalmazott kezdetleges kivitelű löszőr anyagú nadrágszárszítákat és különféle rendszerű, rugós állványzatú keretes rázószoritókat.

II. A szerző a gabonatisztítást, az őrleésre való előkészítést és a gabona között rejtőző és található gyommagvakat igen alaposan a szemléltetően ismerteti és tárgyalja. Az olvasót mindenekelőtt megismerteti 14-féle káros és gyakori gyommaggal. Miután azoknak hátrányos, sőt igen káros mivoltát letárgyalja, átér az egyes, különféle rendszerű és rendeltetésű gabonatisztító gépekre, részletes körülírással és műszaki táblázattal. Az összes gabonatisztító gépek ismertetése után szemléltető diagrammokban ismerteti a szükséges, az általános és helyes gabonatisztítást és őrleésre való előkészítést.

A körülírással és kísérő rajzokkal ismertett gabonatisztító gépek, általában moderneknek mondhatók. Sorrendben a következők:

Buffaló-szerű kétküpszerű aspirátor tarár. A Monitorral azzal különbözik, hogy nem lengő, hanem zároszítákkal van ellátva.

A tarár után osztályozó szélszerűket ismerteti.

A konkolyválasztó hengereknek minden fajtáját ismerteti. Nevezetesen: az egyszerű lassúforgó, a nagyteljesítményű gyorsforgó, a tárcsás Carter triór és a négy-öt spirálméretes csigatriór. A mágnes készüléket önműködő lehúzó készülékkel és anélkül ismerteti.

Hámozógépek és kefégek közül a német „Miag” rendszert ismerteti különféle metszetekben. A smirglikorongos Nahág is vázolva van. Egyetemes gabonatisztító gépet nem ismert, ellenben hegyezőgépet és kúptányéros keféget szintén „Miag”-ot mutat be.

Mosógépek közül egy régi kúptányéros rendszerű Seck gyárm. és egy modern álló centrifugás Henry Simon angol rendszerűt ismert. Utánszáritáshoz és kondicionáláshoz a közismert szárítóoszlopokat vázolja.

Por- és spitzszítákat különféle rendszerben ismerteti, porsűrítőket azonban a koptató berendezésnél nem igen használ, ellenben a cyclonokat előszeretettel alkalmazza. Automatikus mérlegekkel és utánszáritó készülékkel foglalkozik.

Az általános gabonatisztítás és őrleésre való előkészítésnek, mind a száraz, mind a nedves úton való elméletével bőszegesen foglalkozik, azokat nyolc különféle összeállítás szerinti diagrammban ismerteti. A mosógépet általában a mi rendszerünkkel eltérően alkalmazzák, és pedig a hegyező és egy hámozógép után. A

mosógép után még egy-két hámozógépet alkalmaznak és utána kefégepet. Mi idehaza a jól kiforrott gyakorlatok szerint a mosógépet tarár után, konkolyozó után, de hámozás előtt alkalmazzuk.

III. Az őrleőkörök felsorolását a mai modern malomkőjárattal kezdi. Utána a „Monarch”-szerű függőlegesen elrendezett kisméretű gyorsforgó kövekkel ellátott őrleő gépek következnek.

A hengerek közül elsőnek egy modern vasszekerényes, diagonál rendszerű dupla hengerek ismertet, utána egy A., B., C. jelű Ganz-féle rendszerű dupla hengerek utánzata következik, azonban egyoldalú meghajtással ellátva. A hengerek másik oldalán egy a szekrényen átfűzött közvetítő tengely segítségével a fogaskerek helyett is szíjhajtást alkalmaz.

Több hengereket rajzban nem mutat be, ellenben sokat ír róluk. Komolyan foglalkozik a szerkezeti alkatrészek és rovatkolási elméletek ismertetésével.

Az őrleőkörök után a szerző a különféle rendszerű őrleményfelbontó gépeket ismerteti rajzban és írásban. Háromféle típusú foglalkozik, nevezetesen: szállítócsigás, kúphengeres. Gyökérkefe rendszeres „croissé” sodronyszövet köppennyel. A modern rendszerű kúptányéros rendszer.

Az őrleményfelbontó gépek után a különféle szítalószerűket tárgyalja, majd ezek után rátér a különféle síkszítarendszerekre.

IV. A síkszita típusok közül érdekes módon, csak egy igen régi kezdetleges hájtóművű bakos rendszerű szítát mutat be. A modern szabadonlengő síkszita meghajtóművek rendszerével egyáltalán nem foglalkozik. A szítaló keret rendszerek elméletével elsősorban a magyar Haggenmachert, utána az egyes tornai rendszeres svájci Söder-féle és végül a német keférendszer ismerteti hossz- és keresztmetszetekben.

A síkszíták után a központfutó gyorsítót (centrifugál) tárgyalja, majd a modern töretkorpakefégepet ismerteti.

Daratisztító gépek közül egy igen régi 8 osztályos fajsúly elméletű Haggenmacher-féle gépet, majd egy dupla Reform daratisztító gépet tárgyal. Ezeket kívül elavult, említésre sem méltó rázószítákat mutat be, dara osztályozására.

V. A félmagasórló rendszerekben a bemutatott diagrammok szerint az orosz malomiparban is meglehetősen eltolódások vannak. Ismeretes előttük a visszaöntéses rendszerű félmagas, vagy magasórlómalom típus is, de főként az önműködő üzemművel foglalkozik a szakiró. — Érdekessége a teóriájuknak az, hogy külön vázolják diagrammban a töretést, külön a daratisztítást és külön a kiörlést. Végül kiörlésként kőjáratozat szívesen alkalmaznak. A hűtés és központi szellőztetéssel hadilábon állanak, mert a műszaki rajzokban nem igen van nyoma. — Egyébként általában nagyméretű, középvastag és vastag hengerpárokat alkalmaznak. A 220 mm átmérőjű hengerpárokat mellőzik, náluk a 250 mm átmérőjű hengerpárok dominálnak.

VI. A magasórló rendszerrel sokat foglalkozik. — A műőrlésnél már diagrammjaik, tehát malmaik jobban hasonlítanak a magyar rendszerhez, mint a félmagas őrleésnél. Érdekes azonban, hogy a hűtéssel és szellőztetéssel itt sem találkozunk. Egyébként igen komoly teljesítményűre méretezett malom típusokat tárgyal, mert találkozunk 50–60 hengerpárral ellátott őrleési vázrajzokkal. Az őrleési vázrajzok általában jó elrendezésű és izléses kivitelűek, de helytelenek, mert tekintet nélkül arra, hogy milyen hengerpár-hosszúsággal számolnak, a szítalófelület nagysága rajzban minden esetben egyforma. Ez természetesen tévedés, mert így gyakorlatilag kivihetetlen.

A gabonakezelésről, a silőrendszerekről és a hántolóiparról a szakkönyv nem emlékezik meg. A meghajtóművekkel tehát általában a közlőművek (transmissziók) elméletével keveset törődik. Tűzbiztonsági berendezéseket sem tárgyal.

A szerző igen helyesen a forrásmunkákat záradékban megjelöli, amit korrektül és helyesen tesz, mert mint már említettem, a könyv anyagából semmi sem új és semmi sem ismeretlen előttük.

Érdekképviseleti tárgyalások

A Magyar Őskeresztény Malom Szövetségében febr. 24-én értekezlet volt. A megjelentek tárgyalták azokat az elgondolásokat és javaslatokat, amelyeket a Szövetség az 1944-45. gazdasági év kereskedelmi örülésével kapcsolatosan előterjeszteni óhajt. Az értekezlet egyhangúlag magáévá tette a Tóth István moson-szentjánosi malomigazgató által készített beadvány-tervezetet.

Jelenvoltak ezen az értekezleten: Jókay Imre és Vadnai Aurél, a Szövetség társelnökei, Kovács Mihály, Tóth János, Zsoldos László, a Szövetség igazgatósági tagjai, Jermann Béla, a számvizsgálóbizottság elnöke, továbbá Feldmann János, az orosházi Tóth Malom igazgatója, Pipis Sámuel, tótkomlói és orosházi malomtulajdonos. A malombérlők képviseletében megjelent Egged Sándor, kolozsvári malombérlő, míg az arizált malomvállalatokat vitéz Pattantyus Ábrahám János (Oroszka) és Greising Henrik (Nagysurány) képviselték. A tisztviselőkből résztvettek az értekezleten dr. Magurányi Jenő és Huszár György főtitkárok.

Másnap, február 25-én délután 6 órai kezdettel a Gabonaforgalmi Központ elnöksége fogadta kihallgatáson a Szövetség fentiekből alakított szűkebbkörű küldöttségét. Ezen az értekezleten megjelent a Magyar Fővárosi Malomgyűlés küldöttsége is. Időrendi sorrendben tárgyalás alá került a fővárosiak által korábban benyújtott memorandum, míg a Szövetség által e napon átadott beadvány tárgyalása február 29-ére maradt, amikor is délelőtt 10 órakor megjelentek a Gabonaforgalmi Központ elnökségénél a Szövetség és a Fővárosi Malomgyűlés küldöttségei.

Mindkét értekezleten jelenvoltak a Gabona-

forgalmi Központ képviseletében vitéz jókai Takách Gyula elnök, Varga László alelnök és Peller Leó igazgató. A Magyar Fővárosi Malomgyűlés képviseletében Halla Aurél ny. államtitkár, egyesületi igazgató, Farkass Róbert, dr. Székely Miklós és Verzár Gyula malomigazgatók.

Az értekezlet előtt egymás közt tárgyaltak a vidék és a főváros kiküldöttei. Ezen együttes megbeszélés eredményeként a fővárosi kiküldöttek érveinek hatása alatt a Szövetség kiküldöttei a már benyújtott előterjesztés módosítására, egyes kívánalmak visszavonására határozták el magukat, majd felkérték Halla Aurélt, a Fővárosi Malomgyűlés igazgatóját, hogy a vidéki malomipar módosított kívánalmait terjessze elő. Így történt aztán, hogy amikor az előzetes érdekképviseleti megbeszélés kiküldöttei bevonultak a Gabonaforgalmi Központ elnökségéhez, a vidéki malomipar kívánalmait a fővárosi érdekeltség igazgatója terjesztette elő.

Vitéz Takách György, a Gabonaforgalmi Központ elnöke a beadvánnyal kapcsolatosan rámutatott arra, hogy annak túlnyomó része olyan kérdésekkel foglalkozik, amelyek nem szorosan vett malomipari érdekek, hanem elsősorban a mezőgazdaságot és a gabonakereskedelmet érintik. Szívesen látná, ha a Szövetség a szorosan vett és a malomipart elsődlegesen érintő problémákkal is foglalkozna. A Szövetség kiküldöttei ígéretet tettek arra, hogy egy újabb beadványban fogják előterjeszteni a malomipari problémákkal (örlési díj, zsák-kérdés, stb.) kapcsolatos kéréseket. Ennek az újabb beadványnak a tárgyalása f. hó 7-én, kedden fog megtörténni a Gabonaforgalmi Központ elnöksége előtt.

A malomipart érdeklő kérdések az OMGE gyűlésén

Az Országos Magyar Gazdasági Egylet igazgatóválasztmányának legutóbb tartott gyűlésén dr. Mutschbacher Emil felsőházi tag, az Egyesület kiváló ügyvezető igazgatója részletes, az egész mezőgazdaság helyzetét átfogó nagyszabású beszámolójában ismertette a mezőgazdaság sérelmeit és kívánalmait. A nagy körültekintéssel összeállított és a mezőgazdaság minden ágára kiterjedő beszámoló megérdemelné, hogy teljes egészében közöljük, aminek azonban helyszűke miatt nem tehetünk eleget. A nagybirtoktól a törpebirtokig és a mezőgazdasági munkásság helyzetéig mindent felölelő beszámolóban szó van a kiörlési százalékváltoztatásáról, s ezzel kapcsolatosan Mutschbacher Emil dr. a következőket mondja: „szóval kell tenni a búza és rozs kiörlési százalékának csökkentését is, amit a múlt évi terméseredmények ismeretessé válása után nyomban követelünk. Ha csak lehetséges, követni kell a természet rendjét, hogy a búzából és a rozsból a lisztet foyassza el az ember, a korpa pedig teljes egészében maradjon meg állati takarmánnyul. Ennek egyrészt a liszt és kenyér minőségi megjavulása, másrészt az abraktakarmányhiány némi enyhülése volna a következménye. Biztosra vehető, hogy sem a közellátást, sem a kívánatos takarékkészletek gyűjtését az ilyen rendelkezés nem befolyásolná károsan, sőt ellenkezően a jobb kenyér-

liszt takarékosabb fogyasztásra vezetné az embereket.”

A beszámoló olvasása közben önkénytelenül eszünkbe jut az illusztris előadónak múlt év május 8-i lapszámunk vezércikkére utalással írt következő megnyilatkozása: „A kellő mértékben megállapított fejadag és a vāmörlet-tetszésére bízott kiörlési arány a molnárok felfogása és az életből merített tapasztalata szerint egyesítésre megszüntetné a zúgforgalmat és a zúgörlést.”

A jóslat (nevezhetnének inkább tapasztalati okoskodásnak) bevált. Az elmúlt gazdasági év liszt-feketepiacát csaknem 100%-ig megszüntette a kiörlés megváltoztatása és a fejadag felemelése. Ez a rész — mondhatni — teljesen nyugvóponttra jutott. Fennmaradt azonban a takarmányhiány nagy problémája. E kérdés is a kiörlési százalék csökkentésében találna megoldási lehetőségét. A kiörlés csökkentése nagyobb mennyiségű és jobb minőségű takarmányt eredményez. A nagyobb mennyiség azonban nemcsak súlyban jelentkezik, hanem a minőségnek súlyra való átszámításánál is. Az eredmény tehát nem kétfős, hanem hármas lenne, mert jobb minőségű takarmányból mennyiségileg is kevesebb kell. A mezőgazdaság és — az első mezőgazdasági iparág: — a malomipar egységes érdekeinek találkozásánál tehát ismét a közellátás nyerne elsősorban.

Darálómalom állíthat-e fel cseretelepet

A gyakorlatban, ha jól emlékszem, nem merült fel még ez az érdekes kérdés. Nem is jutott eszébe senkinek sem beszélni erről, amíg az élet fel nem vetette a konkrét problémát.

Egyik tisztántúli nagyobb darálómalom tulajdonosa érdeklődött és választ kér szerkesztőségünktől, hogy vajon jogában állana-e cserételepet létesíteni a község határában egyik tanyaközponton, amelyik távol fekszik úgy az örlő, mint a darálómalmoktól. Mindjárt meg is mondja, hogy miért jutott eszébe a cserételep felállítása? Az egyik gazdaságban zúgdaráló folytat darálást minden jogosítás és engedély nélkül. Ennek a tisztességtelen és meg nem engedett versenyét szeretné ellensúlyozni.

A nem mindennapi kérdés közérdeklődésre tarthat számot, ezért a levélben megadott választ itt is megismételjük. Véleményünk: nincsen semmi törvényes akadály annak, hogy a darálómalom cseretelepet állítson fel, ha erre nézve a pénzügyminisztériumtól szabályszerű engedélyt kap.

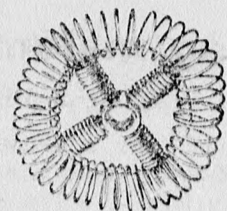
A cseretelepek felállítását szabályozó 500/1942. P. M. sz. rendelet 39. §-a szabályozza a

vámcsereleplep létesítését. Ez a rendelet nem beszél külön darálómalomról, de a 39. §. 1. bekezdéséből értelemszerűen következik, hogy a darálómalom is kaphat cseréleplep felállítására engedélyt, ha megszerzi az illetékes községi képviselőtestület partoló határozatát a főszoigabíró partoló véleményét és az iparfelügyelő hozzájárulását.

Más kérdés aztán, hogy a jelenben érvényes közellátási rendeletek mellett vajjon módja van-e a darálómalomnak a cseréléshez szükséges gabonát beszerezni, azt mint készletet állandóan raktáron tartani és vajjon kaphat-e erre avagy a vámkeresményének átmeneti cserékészletként való felhasználására engedélyt a közellátási hatóságoktól? Lehetne vitálni, hogy a darálómalom, addig, amíg a beszoigaltatási kötelezettség időpontja be nem következik, vámkeresményét átmenetileg darált állapotban is tarthatja a saját telepen is és az esetleg engedélyezendő cseretelepen.

Végző következtetésként tehát azt írhatjuk, hogy a cseretelepek felállításához tehát a jog kétségtelenül meg van, a kereszülvitel módja azonban vitás és kétséges.

**SZÍVOGÁZMOTOROK
FA-, FASZÉN-ES
BARNASZÉN-
TÜZELÉSRE
DIESELMOTOROK
ÁTALAKÍTÁSA
MOTOR-ÉS GÉPGYAR
ZOLNAY, MARTOS ÉS HERZ
BUDAPEST, XIV. ERZSEBET KIRÁLYNE-UTJA 57. SZ.**

Fazekas-téle szabadalmazott

**"RUGALMAS"
malomcsőtisztító
készülék**

minden méretű csőhöz hozzá
simul.

Raktárról azonnal szállítja.

Kemény Manó, Budapest, V., Akadémia-u. 21

**TOTAL
tűzoltó-
készülék**

LIGETI ÉS BIRO
Budapest, V., Arpád-
utca 10. T.: 127-799

**Használt malomipari gépeket,
hengersizékeket**

veszünk, cserélünk

Forduljon bizalommal:

Rácz Armin és Társa céghez

Budapest, VI., Ó-utca 7. Telefon: 313-053 és 125-011

Az összes

rendeletszerű könyvek

legjobb kivitelben és így legjutányosabban
kaphatók a

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA
kiadóhivatalában.

**PAPIR-
ZSÁK**

GARANTÁLTAN NÁTRONPAPÍRBÓLI

TALPAS ÉS SZELEPES KIVITELBEN!

Papirzsákjainkat cégnyomással is szállítjuk.

Kérjen ajánlatot és próbászakot!

BATES PAPIRÁRU

IPARI R. T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 4.

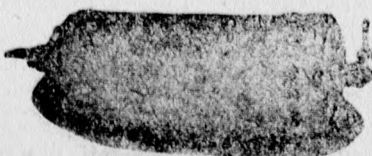
TELEFON: 114-663

„COLUMBA-LILIPUT“

nagyteljesítményű triór

kis- és középalmoknak

Kiseb szemvesztéssel tökéletesebben trióröz,
mint a lassúforgású triórhenger

STAHEL ÉS LENNER

TRIÓR- ÉS LEMEZYUKASZTÓGYÁR RT.

Budapest, VI.,

Crszágbíró-utca 44-46. sz.

Csak röviden és halkan...

(Befejező közlemény.)

Nézzük tovább Leo Hopf ingenieur fejtegetését a szitaanalízisről. Ugyanez a könyvének 580. lapján, második címbekézést: „Die Ausführung der Siebanalyse nach Hallmeier.“ (Magyarul: A Hallmeier-jéle szitaanalízis használatára.) „Minden molnár ellenőrző időnként termékeit készítték által, megjegyzi magának, hogy mennyi átmenetet és mennyi átszítást nyer. Ha aztán az átszítást sűrűbb bevonatú szitán is szítálja, akkor már szitaanalízist végez, vagyis meg akar győződni, sziták segítségével, hogy rendben megy-e az őrlése és szitálása. Ha az eredményeket nem rajzoljuk fel, csak felírjuk, akkor rendszerint pl. a 4-ik lörettől a következő adatokat nyerjük:

Maradvány 20-as számú daraszöveten	22.4 g
Maradvány 26-os számú daraszöveten	14.9 g
Maradvány 36-os számú daraszöveten	25.4 g
Maradvány 54-es számú daraszöveten	22.5 g
Maradvány 10-es számú szitaszöveten	11.2 g
Átejtés a fenéken	4.5 g

Egy ilyenféle táblázat azonban áttekinthetetlen és ha minden hengerpár, ehhez tartozó szitarész részére ilyen számsort lefektetünk, akkor nem tudunk vele mit kezdeni. Arról lehetne szó, hogy minden ilyen táblázat mint külön adatsort szerepeljen és minden adatsortnak értékei egyenlő mérték szerint milliméter papírra rajzolva lehetséges legyen. A méret, — amely minden adatra egyenlő, — adja a szitaszövet nyílását ezredmilliméterekben az egyik tengelyre, a másik tengelyre pedig a maradvány százalékos eredményét írjuk olyképpen megválasztva, hogy az összegezés pontosan 100 g legyen. Ezenkívül a további százalékszámítás feleslegessé válik. Másképpen úgy értendő, hogy az összes töretek-ből veendő a szitaanalízis céljára. (Egy esetleges hiba a mélységnél 100 grammot tekintve, alább lesz részletezve.) A szitaszövetek nyílásait illetően használjuk a Hallmeier-jéle táblázatát. (Kiadja a Die Mühle hetilap.)

Alljunk meg egy szusszantásra. Hopf könyve 581. lapján egy grafikonoszerű vázlatot ad, ő azonban diagramnak nevezi. Feleslegesnek tartom annak leadását, nem leszünk tőle sokkal okosabbak. Az alapos német szakiró azonban szükségét látja annak, hogy megneveze a forrást, ahonnan ezt a grafikon-jelét vette. A „Die Mühle“ kiadásában megjelent „Mahlverfahren“t nevezi meg forrásként. Ugyát-szik, az írói etikáról más fogalmak vannak, mint a kétfüzeteske írójának. Ebből az időszelből megtud-tuk folytatásosan azt, hogy a szitaszövetek foto-nikronizálását nem Theisz barátunk találta ki, ha-nem Hallmeier, bár jól emlékszem, nagy beggyel azt állította, hogy az általa szerkesztett táblázat adatai saját számításainak az eredményei. Itt észünkbe juthat egy jó magyar közmondás a „sánta kutya és a hozog emberről.“ Ugy tartja a közmon-dás, hogy azokat hamar utol lehet érni.

Nézzük csak közelebbről:
Hallmeier szerint:

20-as számú daraszelyem mikronizálása	1040
26-os számú daraszelyem mikronizálása	790
36-os számú daraszelyem mikronizálása	432
54-es számú daraszelyem mikronizálása	328
10-es számú szitaszövet mikronizálása	150

Theisz szerint:

20-as prima 1059. XXX-es	1009
26-os prima 781. XXX-es	745
36-os prima 519. XXX-es	515
54-es prima 322. XXX-es	308
10-es szitaszelyem XXX-es	146

(Itt meg kell jegyeznem: több mint ötven esz-tendeje használók daraszelymeket, több mint har-minc esztendeje árukat és nem tudtam eddig, hogy daraszelyemben is van három X-es. Hiába, nő, mégis csak elmaradt ember vagyok én.) Nem vitatom, hogy kinek van igaza, Theisz barátunknak, vagy Hallmeiernek. Ammi azonban bizonyos, hogy Hall-meier jóval előbb fotomikronizált, mint Theisz. Azt hiszem, azokért a differenciáért, amelyek az összehasonlításból kilátnak, kár volt Theisznak megerőltetni magát. Megállapítható, hogy a két füzeteske írója nem végzett soha készíttával szita-analízist, Hallmeier-félével is aligha, ezeket Hopf könyvéből merítette. Vagyis, tőle kölcsönözte a fra-ktot. Hogy miért nem nevezi meg, ez talány. Talán csak nem orrol rá, mint a Die Mühle volt rovat-vezetője szerkesztőjére, mert nem adta le cikkeit? Ki tudja. Csak ő maga mondhatná meg. Ammit azonban — csak úgy előlegezve a továbbiakra — meg kell állapítanom, hogy egy csodálatos telepítai jelenséggel állunk szemben. Hopf ingenieur ugyanis, az ő függetlenül érzékzerveivel circa tíz évvel előbb megérezte és le is írta, könyvébe azt, amit Theisz József aranyérmes übrmüller tíz évvel később, vagyis 1943 I. 23-iki előadó ülésén felolvasott.

Hopf, Tarulin, Levyatin, Hallmeier, Rózsa Tibor, mind elbűnhődnek előle. Majd ő. En azonban azon nagyon csodálkozom, hogy nem találkoztott ott a felolvasáson valaki, aki felszólalt volna: „Hohó! Mi már mindezt olvastuk sokkal értelmesebb leírás-ban Leo Hopf könyvéből tízévekkel ezelőtt. Hogy merészeli annyira lekicsinyíteni a magyar molnárok felkészültségét, tudásvágját, törekvését, hogy fel-tételezi rólok, hogy pont önnek kellett jönnie, hogy mindazt meg tudjuk, ami már a könyökünkön nőt ki? Tegye el a grafikonját bizonyos célokra, saját hasz-nálatra, hagyjon nekünk békét maszlagjaival. Epe-n ezek miatt az idegenből importált maszlagok miatt jutott a magyar molnárkodás szákcúzába. Ne beszéljen 24 járatú automatikával kapcsolatban a magyar „magasörlés“ fejlesztésének lehetőségéről — mint grafikonjának adottságáról. Fogalma sincs a szabadegi nagymalmok szitálásáról, daratisztítá-sának terjedelméről. Tehát nem beszélhet a 30—40 év előtti kiaknázások eredményeiről, mert arról ugyan még csak halvány fogalma sincsen. Nem me-hettek volna csodaszámba akkor a mostani eredm-nyek, mert sokkal tisztább alakzatokban megváltak azok a dercek, nem mesterségesen vízzel fehéřített, hanem száraz állapotban. Arról lehetne inkább be-szólni sokat, hogy ha azok a régi nem függetlenül érzőszerekkel bíró molnárok látnák azt a kócos, pocsék 0GGG, 0GG, 0G lisztet, amelyeket a régiék visszádobtak volna a dustpucernek, hogy újra tisztítsa, mert azok Angliának és tengerentúli államok-nak örültek tiszta dercekből nullás sima lisztet, de amit ma mint fogást látunk forgalomban, igenis, ha ők látnák azokat a derceket, megfordulnának a sírjukban. Állítom, hogy megváltak azok a féltér-mékek akkor is, sőt jobb és több. Ha tehát a ma-gyar őrlést fejleszteni akarjuk, az nem grafikonok-

A Magyar Fővárosi Malomegyesület közgyűlése

A Magyar Fővárosi Malomegyesület február 25-én tartotta meg XLVI. évi rendes köz-gyűlést dr. Marschall Ferenc m. kir. titkos tanácsos elnökelete alatt.

Dr. Marschall Ferenc elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy az egyesületi év álta-lában két különböző gazdasági évnek egy-egy félévét szokta egybefoglalni és az így ölelkező két gazdasági év jogi szerkezete és termésered-ményei között ritkán van olyan jelentős kü-löbség, mint éppen az 1943. évben volt. Az év első felét gyenge, az év második felét kielégítő terméseredmény jellemezte, s az év második felében érvényben volt terménybeszolgáltatási rend helyett a második felében teljesen új és malmi szempontból is döntő változásokat tar-talmazó rendszer érvényesült.

Az új gazdasági évvel kapcsolatos érdekkép-veletti munka eredményei közül dr. Marschall Ferenc elnök rámutatott a malmok gabona-vásárlási jogosultságának elvi biztosítására és az árkérdés fogalmi körébe tartozó probléma-kra. Három háborús esztendő után, amelyek alatt a magyar malomipar úgyszólván utolsó erőtartalekai is felélt, végre sikerült a kor-mányszatot meggyőzni arról, hogy a malom-iparban rejlő nemzeti vagyon nem őrizhető meg a termelési költséggel számotvető árszín-vonallal nélkül. Az új gazdasági évben sem beszélhetünk bőséges kalkulációról, de beszélhe-tünk realitáskalkulációról, amelyet a mű-zsaki és kereskedelmi felkészültség tehet er-edményesebbé.

Az érdekképvelet az új terménybeszolgál-tatási rend kialakításánál is állandóan hal-latta szavát, s arra törekedett, hogy az új rend-szer kodifikációjánál és végrehajtásánál a ma-lomiparnak a gyakorlati életből merített ta-

KÁLMÁN JÓZSEF

műszaki és gépkereskedő, Budapest, V., Kálmán-utca 14
Telefonszám: 114-006 és 117-189

Összes malomszükségleti cikkek megbízható beszerzési forrása

kal lesz lehetséges, hanem azzal, ha visszakanyarod-duk a magyar molnárkodás — a mai gépberende-zéssel a régi tradicionális őrlési rend útjára és azon az úton keressük fejlődésének lehetőségét. Ne felejt-sük Jókai 50 éves írói jubileumakor az ifjúság kül-dötltségének mondatát: „Tanuljatok a külföld-től, de ne utánozzátok az idegent.“ Nekünk magya-roknak kiváló büszkén révén külön utunk voltak mindig. Addig boldogultunk malmainkkal külföldi piacokon, amíg a magunk útját jártuk. Mióta utá-nozzuk a külföldet, nemcsak tanulunk tőle, azóta lecsúsztunk. De alaposan. Mivel akarjuk a felka-paszkodást elősegíteni? Még több vízzel? Nem lehet. Holmi grafikonokkal semmiképpen sem.

Öreglegény.

pasztalatai figyelembe részesüljenek. Az építő érdekképveletti munka, ami az 1943. évet jel-lemezte, olyan alapok lerakására vezetett, ame-lyekre az 1944-es egyesületi év épületét is fel lehet építeni.

Az elnöki megnyitó végül azt a reményt fe-jezte ki, hogy a Gondviselés a jövőben is áldja meg a magyar földet bőséges természettel, a ma-lomipari munkát pedig jutalmazza meg olyan eredményességgel, amik által iparágunk to-vábbi lépéseket tehet a virágzás varva-várt korszaka felé.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Mészáros Ferenc, győri malomigazgató mondott az elnökségnek és a vezetőségnek az egyesület tagjai nevében köszönetet, majd Halla Aurél ügyv. igazgató terjesztett elő az egyesület munkájáról szóló évi jelentést. A közgyűlés öttagú bizottságot küldött ki a szá-kforgalommal kapcsolatos kérdések állandó megvitatására.

A Magyar Fővárosi Malomegyesületnek ez-ídszerint II tagja van, amelyek 4 budapesti és 16 vidéki teleppel rendelkeznek.

Gabona-, termény- és olajmagáruk márciusban

Legutóbbi, — február 26-i — lapszámunk-ban közöltük a márciusra érvényes gabona, termény és olajosmagárukat. Ezen közlésünk-ben a búza, rozs, kétszeres, takarmány és ko-paszárpa, zab, köles és hajdina áraknál a táb-lázatban tévedés történt, épp ezért ezeknek a márciusra érvényes árait újból közöljük:

Szokványminőségű	Alapár P	Az alapár és költségtérítés együttes összege	
		márc. 1—16. P	márc. 16—31. P
Búza, 78 kg hl súlyú	40.—	43.25	43.50
Ros, 71 kg hl súlyú	37.—	40.25	40.50
Kétszeres	37.—	40.25	40.50
Takarmányárpa, 65 kg hl súlyú	36.—	39.25	39.50
Kopaszárpa	50.—	53.25	53.50
Zab, 41 kg hl súlyú	40.—	43.25	43.50
Köles, rostált, üszögm. 60 kg-os	40.—	43.25	43.50

Különleges célokra: „COSMOS” vagy „AERO” minőség
Budapest, IV., Károly király-út 26.

Világpiaci szemle

A chicagói határidőpiacon február 19-én a búza májusra 169%, júliusra 166 $\frac{1}{4}$, szeptemberre 164% bushel/centtel zárult. A rozs májusi jegyzése viszont 126 $\frac{1}{2}$ %, júliusi jegyzése 125 $\frac{1}{4}$ % és szeptemberi jegyzése 124 bushel/cent volt.

A winnipeg-i határidőpiacon a rozsot májusra 125 $\frac{1}{2}$ %, júliusra 123 $\frac{1}{2}$ % bushel/centtel jegyezték.

Az USA kormánya hír szerint Kanadából és Argentínából 38 millió q búzát akar importálni. A tervezett vásárlás 167 $\frac{1}{2}$ % bushel/cent áron történik.

Hudson, angol földművelésügyi miniszter beszédet tartott a szigetország négyéves mezőgazdasági tervéről, amelynek hatálya az 1947. évi termésig terjed ki. A terv központjában az állattenyésztés fejlesztése áll, ami által a hazai szükségleten felül a kontinensnek a háború utáni időben várható hússzállítási nehézségein is segíteni óhajtanak. Az állatállomány mennyiségi növelésén felül a minőségi színvonal és a tejhozam emelése a cél, amit az árszínvonal növelésével és takarmánykiutalásokkal igyekeznek elérni. A négyéves terv továbbá arra is törekszik, hogy a gabona- és főzéléktermelést a maximumra fokozzák, ami természetesen a legelőgazdálkodás rovására megy. Az így feltört legelők pótlására takarmánybehozatalt vettek tervbe.

Irország folyó évi búzaszükségletéből 2,6 millió q hiányzik és az illetékes körök nyilatkozata szerint ezidőszakra nem látnak lehetőséget arra, hogy az ország ezt a mennyiséget beszerezze.

Hollandia a háború folyamán több mint 200 ezer hektár legelőt tört fel szántóföldi műve-

lés céljából és így a szántóföldterület 20 százalékos növelését érte el. Ezáltal az ország 25-30 millió q-nyi gabona importszükséglete arányosan csökkent.

A portugál kormány erélyes rendszabályokat léptetett életbe a búzatermelés fokozása céljából. Elrendelte, hogy azokon a területeken, ahol tavaly tengerit termeltek, idén csak búzát szabad vetni. A gyenge termései vidékeken a kormány gondoskodik vetőmagról.

Most váltak ismeretessé Románia 1943. évi terméseredményei, amelyek évek hosszú sora óta a legmagasabbak. A belföldi szükséglet és a kivi-teli kötelezettség teljes fedezésén felül a kormány kenyérgabonataralékot is tudott létesíteni. A fehérkenyér és cukor forgalmát szabaddá tették. A mezőgazdaság részére a kormány eddig 5,3 millió lei hitelt biztosított.

A berlini piac szabad gabonaforgalmában a termelők mindig jelentkező kínálattal és minthogy a malmok férőhelye telített, részük-ről csekélymértvű átvételi szándék nyilatkozik meg. Ezért a malmok kisebb kiegészítő vásárlásaitól eltekintve, a Reichstelle a jelentkező tételeket a tárolási akcióba utalja. A takarmánygabonapiac nyugodt üzletmenetet mutat. A lisztforgalom kiegyensúlyozott. A burgonyakínálat fedezi a szükségletet.

A hazai magpiacon megindult az érdeklődés a takarmány cukorrepamagvak iránt. Elsősorban a zöldfejtű fajtát keresik, de a sárga Eekendorfi iránt is mutatkozik érdeklődés. Március elején befejeződik az ólomzároltatás és így a szállítások megindulhatnak. A dióforgalomban a kínálat meghaladja a keresletet.

A Magyar Molnár Céh és az „Öreglegény vitája

Két héttel ezelőtti lapszámunkban készségesen közöltük a Magyar Molnár Céh helyreigazító nyilatkozatát és hozzáfűztük a nyilatkozathoz, hogy sohasem volt szándékunkban a Magyar Molnár Céhet érdemtelen bírálatban részesíteni. Nem írtuk le, de most leírjuk, hogy a vita felmerülését őszintén sajnáljuk, de még inkább sajnáljuk azt, hogy az előállott szituációban a Magyar Molnár Céh megbántva érezte magát.

Megszólam a vitában az Öreglegény is, aki az alábbi cikkében igen nobilis nyilatkozatot tesz, mellyel reméljük, lezáródik az egész kérdés. Ime az Öreglegény cikke:

Magyarul és magyarul

megírtam a magam véleményét a „Molnárság” karácsonyi cikkére, amelyet azonban a tekintetes Molnárcéh félreértett. Nyilatkozatára tehát kötelességemnek tartom szintén „nyilatkozni.”

A „Molnárhistoriák” második kötetében megírtam a Magyar Molnár Céh születésének történetét, mint „adatot a molnárkodás történelméhez”. Akinek meg van ez a könyv, az újból elolvashatja. Akinek nincs, nem sokat veszít vele. Nekem ahhoz csak annyi hozzátenni valóm volna, hogy éppen én hoztam fel még a huszas évek elején egy írásomban, hogy jó volna egy molnár irodalmi társaságfélélt alapítani, olyan Akadémiafélélt a molnármesterség pallorozására. Ugy gonáztam és írtam, hogy a nagy-malmok a háborús hasznukból adhatnának egy-egy morzsát, pl. egy egy vagón búzát (akkor hatszáz ezer korona volt egy mázsa búza) a közép-malmok ötven mázsát és így tovább, a kisebbek kevesebbet. Nos, ezzel egy tekintélyes (különösen az akkori számegységeket véve alapul milliárdos) tőke gyűlne össze és abból aztán fel lehetne építeni a magyar molnártudás fellegvárát és meg lehetne tisztítani a magyar molnártudást az időközben beszívárgott idegen hatásoktól. Ez a kérdés még ma is aktuális. Mivel az említett könyvem szerint is lelkesebb volt — a mintegy tíz évet késett, de mégis megszületett — Molnár Céh, nem lehettem annak soha ellensége. Amint hogy nem lehetek az soha. A félreértés tehát nem az én ellenszenvemből, hanem a „Malomjóság” — különösen rém nézve nem éppen előnyös — praktikájából származik. Ezt kell valahogy eligazítanom.

A Magyar Molnár Céh velem szemben kissé hogy úgy mondjam, kemény hangot használt. A magyar embernek ha azt mondják szembe: nem

Malomdaráló,

hántoló és fűszerőrőldüzem villanyerőre, napi két vagón teljesítőképességgel, betegség miatt azonnal eladó. Közeli társból feldolgozásra nagyobb kiutalásokban részesül. Állandóan üzemben van. „Tökeerős” jel. dr. Arkossi hirdetőbe, Mester-u. 17/a

igaz — ez azt jelenti: hazugság. Már pedig én nem szoktam hazudni. Mert — hogy hasonló szóval éljek — nem igaz az, hogy én gyanúsítottam a Céhet azzal, hogy szépségtapasznak szánta az első díjat Theibsz részére. Ennek éppen az ellenkezője igaz, mert a Malomjóság keltette ezt a gyanút azzal, hogy az ő indokolatlan támadásába belekeverte a Molnár Céhet. Nem igaz, hogy én akar csak egy pillanatra is kétségbe vontam a T. Céh tiszta jószándékát, jóhiszeműségét, akár hozzáértését, sőt ezt külön kihangsúlyozni igyekeztem. Nem igaz az, hogy én a Céhet a földalatti tevékenységgel vádoltam, mert világosan kifejeztem azt a gyanút, hogy éppen ez az, ami a „Malomjóságot” legjobban jellemzi, mert úgy állította be Theibsz Józsefet és tanítványait, mintha azok a markukban tartanák a Magyar Molnár Céhet, zsenialitással. Igaz azonban az, hogy Hegedűs Antal borbély. Tehát a Tekintetes Molnár Céhet megtévesztették. Meg kell még említenem, hogy amikor Hegedűs Antal ellenem írott közleménye a Malomjóságban megjelent, a malom, amelyben dolgozott, azonnali hatállyal indokolás nélkül elbocsátotta. Miért? Bizonyára nem az én szép szememért.

Megnyugtathatom a Tekintetes Molnár Céhet, nincs bennem egy csepp molnárvér, ami ellene lázad. Nem támadni akarom, hanem ha úgy jön biztatni, segíteni vállalt missziójában. Az én akaratomból, nem más szándékai szerint, ahogy tudom, de mindig megbecsüléssel és önzetlennel.

Öreglegény.

A malmi személyzet konvenciója

a megtakarításból és elvonásból is kiadható

Egyes pénzügyigazgatóságok a malmi személyzet gabonajárandóságával kapcsolatban azt a gyakorlatot kívánták bevezetni, hogy az csak a vámkeresményből adható ki. Ezt a helyzetet tisztázta most a Gabonaforgalmi Központ egy leiratában, melyben kimondotta, hogy a konvenció nemcsak a vámkeresményből, hanem a megtakarításból és az elvonásból is kiadható.

A Gabonaforgalmi Központ idevonatkozó leirata a következő: „... a 111.000—1943. K. M. számú rendelet értelmében úgy a saját, mint malmi alkalmazottai részére szolgáló vámörlesi fejadagot vámkeresetéből visszatarthatja, illetve kiszolgáltathatja.

Mivel a 111.000—1943. K. M. számú rendelet 22. §-ának 4. bekezdése szerint a szemes állapotban megtakarított, vagy elvont gabona a vámkeresménnyel azonos elbírálás alá esik, az esetben, ha vámkeresménye az alkalmazottaknak kiadandó termésmennyiség fedezésére nem elegendő, a hiányt a megtakarításból, illetve elvonásból származó gabonából pótolhatja...”

LASZLO
MEDICAGO
KALAPÁCSOS DARÁLÓ
ACÉL TIPUS. MINDEN
LŐERŐHOZ

REKORD
SZAB. DERCEŐRŐLŐ ÉS KORPAKIORLÓGÉP
Malomjóságletti
cikkek előnyös áron!
KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET

LASZLO ÉS FIA
MŰSZAKI ÉS GÉPKERESKEDŐK
BUDAPEST V. ALKOTMÁNYU. 25.
TELEFON: 11-84-31 11-77-52

A Malomipari Munkások Országos Szövetségének jubiláris közgyűlése

A Malomipari Munkások Országos Szövetsége legutóbb tartott közgyűlésén ünnepelte a Szövetség megalakulásának 40 éves évfordulóját. A közgyűlés a tárgysorozat keretén belül foglalkozott a malomipari munkások helyzetével és munkabérével, s egy beérkezett indítvány alapján a következőkben foglalták össze a malomipari munkásság kívánásait: 1. minden malomra egyformán kötelező napi 8, heti 48 órai munkaidő; — 2. teljes vasárnapi munkaszünet, a kikerülhetetlen vasárnapi javítási munkákra 100%-os pótdíj; — 3. az éjjeli végzett munka után 50—100%-os pótdíj; — 4. szakmai összefogás a racionalizálásra, a molnár-szakemberek védelmére, a magyar molnáriskolára és az exportra; — 5. tökéletes malmi higiénia; — 6. legalább 14 napos felmondási idő; — 7. a családi bérnek 5 munkásig való rendszerezése; — 8. a szociális törvények betartásának szigorú ellenőrzése; — 9. munkásoközvetítés rendezése; — 10. a többi iparágakhoz arányosított fizetés a budapesti malmokban.

A közgyűlés megállapította, hogy a malomipari munkaterület új cikkek őrlésével és hántolásával, valamint darálásával sokkal kiterjedtebb, mint a multban volt, minélfogva a malmi munkásságtól nagyobb felkészültséget és tudást kell megkövénni.

Jutalom a malomipari tanfolyamra

Több ízben megemlékeztünk arról, hogy a budapesti M. Kir. Állami Felsőipariskola ez évben is megtartja szokásos malomipari tanfolyamát, a húsvétól pünkösdig terjedő időszakban. A tanfolyam iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, elsősorban azok részéről, akik azon résztvenni óhajtanak. De van másirányú érdeklődés is, amint a hozzánk beérkezett alábbi levél igazolja:

„Igen tisztelt Főszerkesztő Úr! A budapesti malomipari tanfolyamon résztvenni szándékozó olyan keresztény molnáregénynek, aki 3 évig volt molnártanonc, a 60.—pengő tandíját én kifizetem, hogy a molnárságot én is hozzák valami csekély áldozatot. A pénzt egyidejűleg postára adom Főszerkesztő Úr címére azzal, hogy Gruber bátyánk (Öreglegény) meghallgatása és véleménye alapján ítéljék oda az arra érdemes molnáregénynek. Maradtam hazafias köszönettel, kiváló tisztelője: Kelemen József, Losonc.”

Felesleges is megemlítenünk, hogy a 60.—pengő beérkezett hozzánk, és azt szívesen fogjuk rendelkezésére bocsájtani az arra érdemes tanfolyamhallgatónak. Ezúton kérjük azokat, akik az összegre igényt tartanak, szíveskedjenek néhány soros levélben hozzánk bejelenteni.

Az adományozó Kelemen József ma egy losonci nagy szövögyár üzemvezető főmestere. Régebben a malomiparban dolgozott és mint kiváló szakember volt ismeretes. A szakmához mégsem lett hűtlen, amit az elismerésre méltó adomány és a levél is bizonyít.

NÁTRONPAPÍR

ZSÁKOK

mindenkor a legelőnyösebb AOK áron, a leggyorsabban szállít

SZELEI MIHALY
papírszakgyártóüzeme

BUDAPEST, IX, SZVETENAY-U. 13. TELEFON: 330-772

A legjobb könyvek legolcsóbb beszerzési forrása

a Magyar Molnárok Lapja kiadóhivatala

Vámfeljegyzési-vámcsere könyv búzára és rozsrá	15 P	Darálási könyv (mindenféle daráláshoz)	5 P
Vámfeljegyzési-vámcsere könyv csak búzára	12 „	Malmi melék munkák könyve (olajütéshez, hántoláshoz stb.)	5 „
Váltságtörlesztés vámörlések könyve	5 „	Pénztárkönyv	5 „
Gabonarakárkönyv	5 „	Alkalmazottak fizetési és szabadság könyve	8 „
Örleményrakárkönyv	5 „	Munkás- és bérjegyzék-könyv	8 „
Örlési (malter) könyv	5 „	Malmi munkarend (3 drb. ára kérvénymintával)	3 „
Tárolási könyv	5 „	Munkabérhirdetmény	1 „
Tárolási folyószámlakönyv	5 „	„Az új gabona- és örlési rendeletek” című könyv még néhány példányban kapható	4.50
Az új forgalmiadó rendelet malomipari vonatkozásal c. könyv	8.50		

MAGYAR MOLNÁROK LAPJA BUDAPEST, V., KATONA JÓZSEF-UTCA 14.

H I R E K

Huszonnégy esztendeje,

hogy a nemzetgyűlés egy akarattal választotta meg az ország kormányzójává a világháború legendás katonáját, a nemzeti hadserég megalkotóját, nagybányai **Horthy Miklós** tengernagyot. Amikor Európában vörös lobogókat lengetett a szél és vad, ijesztő jelszavak repkedtek a levegőben, Magyarország volt az első, mely megtalálta Vezérét, akinek bölcs vezetése alatt elindult, hogy barát és segítség nélkül ki vezesse a nemzetet a veszített háború borzalmaiból. Az elmúlt huszonnégy esztendő alatt sok megpróbáltatás, a körülöttünk zúgó történelmi viharok között is biztosan vezette a magyarság hajóját. Országunk **Horthy Miklós** kormányzóságának huszonnégy esztendeje alatt megmaradt a nyugalom szigetének, s ebben a nyugalomban folyt az építés és a nemzet helyzetének megszilárdítása.

Az ünnepi évforduló alkalmából az egész magyar nemzet büszkén és nyugalommal tekint a budai vár felé és őszinte szeretettel és bizalommal tisztelg az ország első embere előtt.

— **Dr. Zsindely Ferenc kereskedelemügyi miniszter — titkos tanácsos.** A hivatalos lap február 27-i, vasárnapi számában között kormányzói kézirat szerint a **Kormányzó Úr** Ófőméltósága dr. borosjenői **Zsindely Ferenc** kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek a haza szolgálatában szerzett érdemeinek elismeréséül a m. kir. titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

— **Kitüntetés.** A Kormányzó úr Ófőméltósága a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére **Anda Károly** vágfarkasdi malomtulajdonosnak, közhasznú érdemes tevékenysége elismeréséül a Magyar Ezüst Erdemkeresztet adományozta. A magas kitüntetéshez ezúton gratulálunk.

— **Hazatért malomtulajdonos, Dócsy Molnár László** gádorosi malomtulajdonos néhány nappal ezelőtt huzamosabb harctéri szolgálat után hazaérkezett. Tisztelettel és baráti nagy örömmel üdvözölték otthon a kiváló maomipari szakembert, a magyar molnártársadalom egyik közkezdelt tagját.

— **Gyászír.** **Lakos Béla**, a Lakos és Székely cég megalapítója 1944 február 27-én elhunyt. — Temetése nagy részvét mellett folyt le február 29-én. Amikor ezt a gyászírt őszinte megilletődéssel közzéadjuk, fel kell említsük, hogy a már európai nevű céget 1906-ban alapította **Lakos Béla**, majd 1911-ben társként belépett a cégbe **Hauser Artúr** okl. mérnök, akivel együtt a kezdetben 6 munkással dolgozó kis vállalatot végül is 300 munkással dolgozó komoly gyárüzemmel fejlesztették. A cég különösen az autogéngesztes terén szerzett európai hírnevet magának.

— **Elhunyt malombérlő, Jeney Mihály**, a bárándi Koleszár és Jeney cég volt beltagja folyó évi február 15-én elhunyt. Temetése nagy részvét mellett folyt le Berettyóújfaluban február 18-án. Özvegyet és három gyermeket hagyott hátra. A régi malomipari szakember elhalálása a vármegye malomipari szakkörében általános részvétet keltett.

— **Molnártanfolyamra jelentkezők figyelmébe.** A M. kir. **Allami Felsőipariszkola címe Budapest VIII., Népszínház-utca 8. sz. alatt** van. Sajnálatos módon kimaradt a pontos cím mindkét közleményünkben és ezért ezt most pótlólag közöljük, mert az érdeklődő levelekből látjuk, hogy a legtöbb felvételre folyamodó nem tudja annak az iskolának a közelebbi címét, amelyik a tanfolyamot rendezi és tartja.

— **Márciusi búzakamatkules.** A Pénzügyminisztérium Központ az 1923. évi XLII. tc. 1. §-a alapján közhírré tette, hogy a búzázalaglevelekből folyósított és búzaértékre szóló kölesönök törlesztő részleteinek befizetésénél és a búzázalaglevelek kamatszélvényeinek beváltásánál folyó évi március havában átszámítási kules gyanánt egy métermázsza búzát 40 aranypengővel kell értékelni.

— **A vagyonváltásbúza márciusi ára.** A m. kir. pénzügyminiszter — a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg — mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő búza árárt 1944 március hónapra szóló érvénnyel métermázsánként 40 pengőben állapította meg.

— **Ipari tanfolyamok.** Az ipari tanfolyamok országos vezetésének közlése szerint az alábbi ipari tanfolyamok engedélyeztettek: **Baján**, mestervizsgára előkészítő ipari közigazgatási tanfolyam; — **Debrecenben** mestervizsgára előkészítő ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam.

— **Az iparigazolványok kiadásánál kövendő eljárás.** A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 16.000/L.—19494 szám alatt körrendeletet intézett valamennyi II. fokú iparhatóságához, melyben utasítást adott arra, hogy amennyiben a kért ipar gyakorlása hatósági kijelöléshez, vagy az áruval kiszolgálható kereskedők névjegyzékébe való felvételhez is van kötvé, az esetben az iparjogositvány kiadása előtt az iratokat kijelölés, illetve a névjegyzékbe való felvétel végett az illetékes hatósághoz fel kell terjeszteni. Ha a kijelölés, vagy a névjegyzékbe való felvétel nem engedélyeztetett, az iparjogositvány nem adható ki.

— **A gabona- és terménykereskedők hétfőn is nyitvatarthatják üzleteiket.** Mint ismeretes a kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, melyben az üzletek hétfői zárvaratását rendelt el. Ennek kiegészítéseképpen a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter most leiratban közölte, hogy a gabona és terménykereskedők nagykereskedői tevékenysége — figyelemmel az e tárgyban kiadott rendeletre — hétfői napon is akadálytalanul folytatható. A leirat alapján tehát megvan a lehetősége annak, hogy a malmok a gabonakereskedők raktárhelyiségéből a gabonát hétfői napon is szállíthassák.

— **Új kezekben a bodrogszerdahelyi malom.** A Zemplén megyei **Bodrogszerdahelyi** községben lévő „**Bodrogszerdahelyi Malmal**” bérletére 40.000 P törzstőkével korlátozott felelősségű társaság alakult, melyet a Sátoraljaújhelyi törvényszék most jegyzett be. A kft. egyelőre 5 évre alakult s ügyvezetője **Gubcsó Ferenc** begrákos lakos. A cégbiróság ezenkívül bejegyezte **Hirth Gézáé** Koháry Etelka munkácsi, **Laskó Mihály** borsói lakos, cégtagok, valamint **Gubcsó Gyula** munkácsi bankigazgató, **Gubcsó Lajos** bodrogszerdahelyi magántisztviselő és **Hirth Géza** bodrogszerdahelyi vállalati igazgató ügyvezetői minőségét és cégjegyzési jogosultságát.

— **Malombérlés.** A komárommegyei **Csallóköz** községben lévő **Markstein**-féle malomot bérbevette **Tóth Lajos** és a malmot február 1-től kezdve „**Tóth Lajos és Fia**” cég alatt saját kezelésében vezeti. — A Beregmegyei **Mezőkaszony** községben lévő **Róth Mór**-féle malmot bérbevette **Csutkai János** molnár és azt saját kezelésében tartja üzemben.

— **Gondnoki megbízás alól való felmentés.** A m. kir. iparügyi miniszter a 6.940/1941. M. E. számú rendelet 5. §-a alapján **Pós Zoltán** budapesti lakost az **Apity György** fia malom, szabványi vállalatnál viselt ideiglenes gondnoki megbízása alól felmentette.

— **Liszt-lemez.** A liszt tartósságának fokozásának Internacionale Agrarkorrespondenz jelentése szerint a német vegyészek új eljárást dolgoztak ki, mely alkalmas nemesak a liszt tartósságának fokozására, hanem zsák és tárolóhely megtakarítást is jelent. Az új eljárás szerint a lisztet 300 atmoszféra nyomás alatt lapos lemezre préselik, mellyel a levegőtől elzárják és a liszt oxidálódását megakadályozzák. Az ílymódon préselt liszt térfogata kb. az eredeti térfogatának egyharmadával csökken, ami hely és csomagolóanyag megtakarítást is jelent.

— **Megmentik a hollandi szélmalmokat.** A Magyar Futár legutóbbi száma írja a következőket: „**Az utóbbi időben sok szélmalmot leromboltak, mert üzembentartásuk nem volt kifizető. A holland kormány rendeletben tiltotta meg a szélmalmok elpusztítását azzal az indoklással, hogy a holland táj sajátos szépségének megőrzésére méltó építményei.**” A kis hírehez egy szép fénykép is tartozik a holland Alföld egy kis részlete, tele szélmalmmal. Őnként felmerül a kérdés, miért nem védjük meg alföldi szélmalmainkat a teljes megsemmisüléstől? Ma már alig van itt-ott mutatóban és ha sürgős közbelépés nem történik, rövidesen eltűnik az a néhány is, amelyik Karcag, Kunszentmárton, Szentés, Kiskunhalas és Makó környékén még megmaradt.

VIII. motorok, generátorok, motorvédő KAPCSOLÓK, accumulatorok, villanyszerelési anyagok.

MOTORKÖLCSÖNZÉS!

„ERGON”

BUDAPEST, VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 32 és BAROSS-UTCA 127

— **Felfüggesztik a gabonabeviteli vámt Szlovákiában.** A szlovák képviselőházban törvényjavaslatot terjesztettek be, mely a **gabona**, az állati és növényi zsir, valamint vágott és élőállat bevitelj vámjának felfüggesztéséről, esetleg mérsékléséről szól. A javaslat szerint a pénzügyminiszter felhatalmazást kap arra, hogy szükség szerint a **gabona**, növényi és állati zsirok, és állatok, valamint egyes ipari cikkek és félíg kész áruk vámját felfüggesztheti, vagy mérsékelheti.

— **Az előfizetési díj átutalása.** A lapunk és az előfizetők között fennálló szoros kapcsolatot dokumentálja, hogy az előfizetők nem elégszenek meg a díj pusztá átutalásával, hanem legtöbbször hozzáfűzik elismerő sorokat. Ezekből már közöltünk szemelvényeket, s közlünk úgyszintén is. Egyik dunántúli előfizetőnk írja: „**Igen tisztelt szerkesztőség! Szívesen küldöm az előfizetési díjat, mert én is örülök, hogy a Magyar Molnár Lapját pontosan kapom. Molnáruddal tisztelőjük.**” — A Székelyföldről írják: „**Tehát most idáig minden fizetési köteletségemnek eleget is tettem. Belém helyezett bizalmukat köszönve, maradtam hű előfizetőjük.**” — Békésmegyei előfizetőnk az alábbiakat közli velünk: „**Kérem tisztelettel a lapot tovább küldeni, mert a lap nélkül nem tudok élni.**” — Egyik erdélyi előfizetőnk írja: „**Küldöm a negyedévi előfizetési díjat a magyar malmászat igaz lapjára. P. S.**” — Tiszakaradról: „**Nagyon jól tudom, hogy az újságok díját előre szokták fizetni és ezért ilyen értelemben teszek ennek mindenkor eleget. Nem feledkeznek meg az előfizetésről azért sem, mert azt mindig nyitvántartom. Soraim szíves közlését kérem „elismerés a szaklapnak” címen s maradok kiváló tisztelettel.**” — Sátoraljaújhelyi előfizetőnk a következő kedves és figyelemreméltó sorokat kaptuk: „**Tekintetes Főszerkesztő úr! Tisztelettel kérem szíves elnézését, mivel késtem a befizetéssel. Ennek főoka, hogy a legkisebb óráért kapom fizetésben minden kedvezmény nélkül. De azért a szaklapot mint védőbástyát továbbra is pártolom a jobb jövő reményében.**”

— **Malomközgyűlések.** **Tóth Ferenc és Társai malmalom részvénytársaság** 1944 március 25-én, d. e. 10 órakor tartja közgyűlést **Hódmezővásárhelyen.** — **Szili Gőzmalom és Tésztagyár Szilben** 1944 március 9-én közgyűlést tart.

— **Préselt élelmiszerek Amerikában.** A szállítóeszközök hiánya arra kényszerítette az Egyesült Államokat, hogy az élelmiszereket víztelenített és préselt állapotban hozzák piacra. A víztelenítés és préselés következtében az élelmiszerek eredeti térfogatuknak ugyanis 20–80%-át elveszítik, ami nagyban befolyásolja a szállítási lehetőségeket. A szárított és préselt élelmiszerek előállításával már több mint 500 gyár foglalkozik.

ZSÁKOK textiltől minőségben ismét kaphatók! — Amíg a beérkezett csomagok készlet tart. **Gabonás- és lisztzsák** sűrűségben 66×115 cm méretben előírt ár db-ként **P 6.40**
Korpászák 56×124 cm mér. előírt ár db-ként **P 3.54**

ZSÁK KÖTŐZŐ-ZSINEG
66 cm hosszúságban külföldi nátronpapírból kg P **9.42** helyt raktárról, postán — utánvétellel — a csomagolási önköltség felszámítása mellett szállítja:

SALVA MŰSZAKI CÉG
BUDAPEST TELEFON:
V., CSANÁDY-U. 5 298—559

Az Ön malomüzeme is gazdaságos lesz, ha modern

**EMAG MALOM-
GÉPEKSEL**
DOLGOZIK

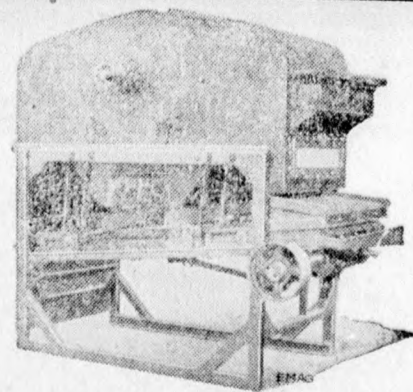
Táviratcím: EMAG
Telefon: 298-960

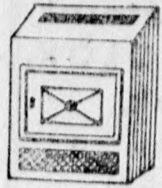

Gyártjuk az összes malmi gépet
a legkisebb malmok részére is!

EMAG BUDAPEST,
IV., VÁCI-ÚT 19

(ezelőtt ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RT.)

A szerkesztő levelesládájából

Multheti lapszámunkban nyitottunk új rovatot a fenti címmel. Máris több levelet kaptunk, amelyben a választ ebben a rovatban kérik. Ez mutatja, hogy a rovat megfelelő érdeklődéssel találkozott. Folytatjuk tehát az olvasóink által felvetett közérdekű problémák tárgyalását.

Mezőgazdasági eselések többletgabonája.

Egyik dunántúli malom írja, hogy a gazdaságok a rendeletnek megfelelően 12-16 q búza vagy rozs járandóságot (konvenciót) mérnek ki a mezőgazdasági eseléség részére. Számtalan esetben előfordul, hogy a eseléd őrlési fejadagja jóval kevesebb, mint a kimért gabona. A gazdaságokban az a hír van elterjedve, hogy a mutatózó különbözetről a eselések elszámolni senkinek sem tartoznak. Ha ez így van, ebből elég nagy kára származik annak a tisztességesen dolgozó malomnak, amelyik a fejadagon felüli mennyiséget feketén nem őrli meg, mert ahhoz a rendes fejadagot sem viszik őrlni. Rámutat a malom arra, hogy országos viszonylatban többszáz vagón gabonáról lehet szó, nem tartja valószínűnek, hogy a kormányzat a mai időkben engedélyezné ilyen nagymennyiségű gabonának a közellátás nyilvántartásából történő elvonását.

Válaszunk, hogy a dunántúli kartársnak teljesen igaza van a kérdésben. Ezidőszertől tényleg az a helyzet, hogy a mezőgazdasági eseléd nem tartozik elszámolni a többletgabonájával. Ha mégis beszállítja jogosított kereskedőnek, akkor megkapja érte a prémiumot (mert beszállítási kötelezettségén felül teljesít), de senki sem ellenőrzi, hogy mi történt a többletgabonával, amely a eselésnek fejadagján felül marad, ha azt nem szolgáltatja be. A kérdés sürgős rendezésére és érdekképviseleti közbelépésre lenne szükség.

A Hombártól járó követelések.

Ebben a kérdésben már több malom van érdekelve. Sokan panaszzolják, hogy a Hombár elszámolása nehézkesen megy, a malmok jogos követeléseikhez többszöri levelezés és huza-vona után sem jutnak hozzá, leveleikre választ nem kapnak. Viszont az is kiténik egyik-másik levélből, hogy a malom is hibás, mert pl. a fuvardíjat nem az előírt nyomtatványon, hanem levélben igényelte. Igaz ugyan, hogy a levélre azért kaphatott volna választ.

A Hombár-elszámolások sürgős likvidálása nemcsak malomipari, hanem közérdekű is, ezért helyesen járnak el a malmok, ha a végelszámolást minden erővel szorgalmazzák.

Adókiivetés becsülés útján.

A leggyakoribb panaszok egyike. Egyik pesti megyei darálómalom tulajdonosa különösen el van keseredve, mert 750.- pengős adóalapját két évre visszamenőleg 4.800.- pengőre emelték fel. Az indok, hogy házat épített. Elpanaszolja derék kartársunk, hogy éveken át gyűjtötte a vályogot, téglát, faanyagot, nagyrészen lebontott régi épülethől, ő maga tanult kőműves és ács is a molnármelegség mellett, családjával együtt úgy építette fel a házaeskát, hogy munkabért alig-alig fizetett.

Meg tudjuk érteni derék előfizetők kesergő panaszát. A becsülés alapján történő adózás ellen védekezés az előírt szabályszerű könyvek vezetése. De hol van erre ideje manapság egy könyvelő és tisztviselő nélkül dolgozó kisebb üzem tulajdonosának?

Ha már az adózásnál tartunk, felemlítjük egyik zolamegyei adófizetők kérdését. Olyan könyvet kér tőlünk, amelyből meg tudná állapítani, hogy az adó kivételése és az alap megállapítása helyesen történt-e? Ezúttal sem tudunk kielégítő válasszal szolgálni.

Fizessen elő a szaklapra!

KÖZLEMÉNYEI

MEGHÍVÓ

A Főmolnárók Országos Szövetsége f. é. március 25-én (szombaton) délelőtt 11 órai kezdettel az Országos Iparegyesület (Budapest, VI., gróf Zichy Jenő-u. 4. szám alatti) nagyszobájában

rendes közgyűlést

tart a következő

tárgysorozattal:

1. Az ügyvezető elnök lemondása, az ügyvezető elnöki tisztség betöltése.
2. Az 1943. évi zárószámadások s a felmentvény tárgyában határozás.
3. Az 1944. évi költségeloirányzat tárgyában határozat.
4. Időszervi kari és szakmai kérdések.
5. Indítványok. (Az alapszabályok értelmében a közgyűlést legalább nyolc nappal megelőzően az elnökséghez küldendő.)

A közgyűlésre a Szövetség összes tagjait ezennel meghívjuk.

Budapest, 1944. február 8.

dr. Görgey István s. k., orsz. elnök.

Vörös Gyula s. k., ügyv. elnök.

A közgyűlést közvetlen megelőzően: március 25-én délelőtt 10 órai kezdettel a választmány tart ülést a következő kérdésekben:

1. A közgyűléssel kapcsolatos teendők.
2. Javaslat az ügyvezető elnöki tisztségre.
3. A választmány tagjait ezennel meghívjuk és föltétlen megjelenésüket kérjük.

Budapest, 1944 február 8.

dr. Görgey István s. k., orsz. elnök.

Vörös Gyula s. k., ügyv. elnök.

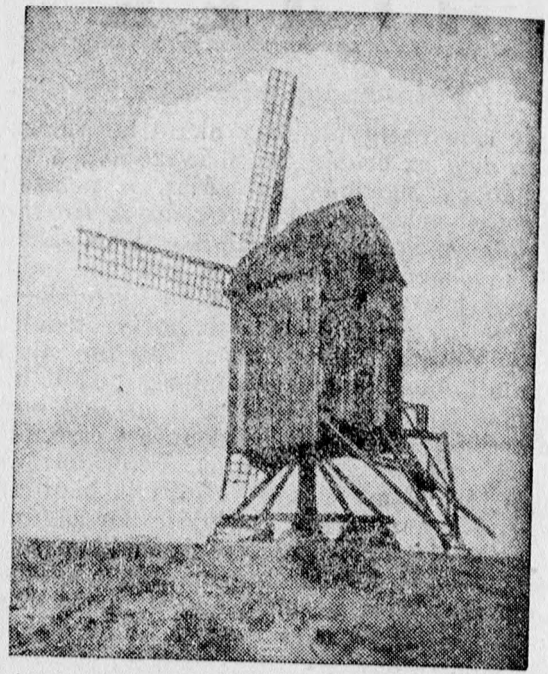
Szövetségünk címe: Budapest, V., Vilmos császár-út 76. III. em. 5. Kérjük t. tagjainkat, hogy postai küldeményeiket kizárólag erre a címre intézzék.

Segélykérés a molnársághoz

A mai nehéz időkben nem zárkozhatunk el az elől, hogy nyilvánosságot adjunk azoknak a leveleknek, amelyekben az arra rászorulóknak segítséget és támogatást kérnek a magyar molnárság jóságú tagjaitól. Az alább közölt ilyen tartalmú levelet melegen ajánljuk a magyar molnárság megértő figyelmébe. A levél a következőképp szól:

„Nagyságos Főszerkesztő úr! Alulírott azzal a tiszteletteljes kérelemmel fordulok Nagyságodhoz, hogy nehéz helyzetemet méltányolva, az alábbi kéré soraimnak lapjában helyet adni szíveskedjék. Férjem az itteni malomban volt hosszú időn keresztül malmi kocsis. 1942. évben az orosz frontra került és a Magyar Vöröskereszt tudósító irodájának 20-1943. szám alatt küldött értesítése szerint ott 1943. évi április hó 29-én elhunyt. Öt apró gyermekkel maradtam itt, akik közül a legidősebb 10 éves, a legkisebb pedig, akit az apja már meg sem látott, 1 éves mull. Havi 125.- P hadiségelet kapok. Sajnos munkát vállalni az apró gyermekek miatt nem tudok, holott semmiféle vagyonom, vagy egyéb jövedelmem nincs, pedig a havi 125 P-ből 5 gyermekemmel megélni nem tudok. Gyermekeim nagyrészt ruhátlanok, alig tudnak a nagyobbak iskolába menni. Azzal a kérelemmel fordulok ezúton a molnártársadalom megértő tagjaihoz, akiket a Gondviselés hasonló sorspróbától megkímélt, de akik át tudják érezni egy szerencsétlen család szomorú helyzetét és azon némiképp enyhíteni tudnak, támogatásnak abban a főkérvésben, hogy gyermekeimnek a hiányzó apát is pótolhassam és azokat a társadalom becsületes tagjaivá nevelhessem. Bizva abban, hogy Főszerkesztő úr nehéz helyzetemet átérzeve, kérésemet teljesíti, előre is hálás köszönettel vagyok Főszerkesztő úr legdобрóbb tisztelője: Tepli Mihályné, Ondrohó-pusztá, u. p. Nagysurány.

Lapunk főszerkesztője 20 pengő adománnyal nyitotta meg a segélyezést. Az adományozni szándékoló összeget előszerű közvetlenül elküldeni, de ha hozzánk folynak be, szívesen továbbítjuk és hírlapilag nyugtázzuk.

Eredeti KREFELDI hernyóselyem szitaszövetek

Magyarországon is kaphatók. Szavatoltan elsőrangú minőség. Meglepően olcsó árak. Vezérképviselőt:

HOFER MŰSZAKI OLAI ÉS VILLAMOSSÁGI KFT. BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 55. SZ. Telefon: 228-289

A valódi „ZÉNOL“ szíjkenőcs

az Ön üzemében is nélkülözhetetlen. Csakis eredeti minőséget szállítunk.

Gyártja: **Bachrach Testvérek mérnökök cég** Budapest, VII., Szövetség-utca 36/b. sz.

NÁTRON PAPIRZSÁKOT

közvetlenül szállít, minden méretben, minden örleményhez 2-3-4 és többértút a

PAPIR- ÉS PAPIRZSÁKÜZEM

BUDAPEST, III., ÁRPÁDFEJELEM-ÚTJA 47
Telefon: 154-505

Arajánlatot és mintaszákot készséggel küldünk.

A 400/944. lp. Min. rendelet szerint a papírzsák megrendeléséhez szükséges igazolási őrlapokat az i. t. vevőinknek kitöltési utasítással készségesen megküldjük, illetőleg azt kérésükre szakszerűen kitöltjük.

Felélős kiadó: DR. KARÁCSON JENŐ
Felélős szerkesztő: DR. KARÁCSON ANDRÁS

Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Vajda Hunyad-u. 43. Tel.: 143-679 (Felélős vezető: Horváth Ferenc.)

SCHWEIZ. SEIDENGAZEFABRIK A. G. ZURICH

EXCELSIOR védjegyű selyemszitaszövetek

magyarországi gyári lerakata: **KOLLIN TESTVÉREK**
Budapest, V., Szent István-tér 5. Telefon: 189-292 Sürgőnycim: „Káté”

Összes kelendő számú szita- és darabszövetekben állandó friss készlet. Mindennemű ipari, valamint műszaki textilárak nagykereskedése

Sikszitazacskó, porszűrőtömlők, filcek, stb. malmi-textiliák.

Malomüzemek, valamint gazdaságok részére; gyapjutakarók, lópokrócok, vízmentes ponyvák legnagyobb választékban.